

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/23/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111233823
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2012:8111233823.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, proti žalovanému: M. V., W., Š. XX, C. Č. N. N. V., D. Y. S. N., B. C. Y. B.F. M. M., v konaní o zaplatenie 1.063,66 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 956,99 Eur a nahradiť na trovách konania 57,41 Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca dňa 1.12.2011 doručil návrh, ktorým žiadal zaviazat' žalovaného k úhrade 1.063,66 Eur, ako aj priznať úroky z omeškania vo výške 0,024 % denne z tejto čiastky 864,07 Eur od 10.9.2009 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, keď svoj nárok odôvodňoval tým, že dňa 7.2.2007 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorá bola zároveň aj zmluvou o poskytnutí úveru s úverovým rámcom 995,82 Eur. Žalovaný bol oprávnený tento úver čerpať prostredníctvom úverovej karty. V rámci tejto zmluvy sa dohodli na vrátení poskytnutého úveru spolu s dohodnutým úrokom v pravidelných mesačných splátkach s tým, že ak žalovaný bude v omeškani s úhradou splátok úveru dlhšie ako 7 dní, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,08 % z dlžnej sumy za každý deň oneskorenia, jednorázovú zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s úhradou ktorej je v oneskorení a v prípade, že sa oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo s platením jednej splátky na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je povinný vrátiť celý dlh. Žalovaný nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, preto dňa 25.8.2009 ho žalobca vyzval k spoplatneniu celého dlhu vo výške 1.103,49 Eur. Žalovanému tak vznikla povinnosť uhradiť dlžnú čiastku tvorenú dlžnou istinou úveru splatnou ku dňu zosplatnenia zostávajúcu výšku poskytnutého úveru, poplatky za výpisy a výber z bankomatov a úrokmi dlžnými do podania žaloby. Žalovaný po zosplatnení uhradil len 39,83 Eur a ku dňu podania žaloby dlhuje istinu 864,07 Eur, zmluvný úrok 140,08 Eur, poplatok za výber z bankomatu 32,06 Eur, zmluvnú pokutu 12,76 Eur, sankčný úrok 2,77 Eur, mesačný poplatok za vedenie účtu 11,92 Eur, spolu 1.063,66 Eur.

Vo veci súd vydal platobný rozkaz č.k. 17C/23/2012 zo dňa 14.2.2012, ktorým uložil žalovanému uhradiť 1.063,66 Eur spolu s úrokom z omeškania 0,024 % denne zo sumy 864,07 Eur od 10.9.2009 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 63,50 Eur, alebo aby v lehote 15 dní podal odôvodnený odpor.

Tento platobný rozkaz súd zrušil uznesením z 8.8.2012 z dôvodu, že podľa § 173 ods. 2 O.s.p. sa nepodarilo ho doručiť žalovanému do vlastných rúk a vo veci nariadil ústne pojednávanie. Zároveň ustanovil žalovanému podľa § 29 ods. 2 O.s.p. opatrovníka, pretože zistil, že žalovaný sa nezdržiava na mieste hláseného trvalého bydliska a jeho pobyt nebol zistený.

Žalobca a opatrovníčka žalovaného sa na ústne pojednávanie ospravedlnili, preto súd postupoval podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a konal v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, zmluvou o poskytnutí úveru z 1.2.2007, splátkovým kalendárom, oznámením o zosplatnení celého úveru s výzvou na úhradu z 25.8.2009, špecifikáciou nárokov žalobcu zo dňa 5.9.2012 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 1.2.2007 žalobca so žalovaným uzatvorili zmluvu o úvere vo výške 30 tis. Sk (995,82 Eur) s mesačnou splátkou 1.000 Sk, s počtom splátok 48, RPMN 28,4 %, s konečnou výškou úveru 48 tis. Sk.

Na tejto zmluvy drobným písmom pred jej podpisom v poslednom odseku sa uvádza, že spoločnosť a klient podpisom tejto zmluvy uzatvárajú záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ podľa hlavy 12 úverových podmienok klient a spoločnosť Home Credit Slovakia s podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, a to s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 8 a 9 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia.

Žalovaný dohodnuté splátky neuhrádzal, z toho dôvodu žalobca dňa 25.8.2009 vyhlásil spoplatnenie celého úveru vo výške 1.103,49 Eur a zároveň vyzval žalovaného k úhrade celého dlhu do 15 dní. Žalovaný po vyhlásení zosplatnenia úveru uhradil len čiastku 39,83 Eur. Žiadané plnenie žalobcu pozostáva z neuhradenej istiny 864,07 Eur, zmluvného úroku 140,08 Eur, poplatkov za výber z bankomatu 32,06 Eur, zmluvnej pokuty 12,76 Eur, sankčného úroku 2,77 Eur a mesačných poplatkov za vedenie účtu 11,92 Eur, spolu 1.063,66 Eur.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením

jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niest' dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niest' iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 40 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády 87/95 Z.z. v platnom znení, od 1.1.2009 je výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 4 ods. 1a 3 Zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa § 5 citovaného zákona, ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, 9) ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že niet pochybností o tom, že účastníci uzavreli dňa 1.2.2007 zmluvu o úvere, ide o typickú formulárovú zmluvu na pretači, ktorú používa žalobca a ktorej obsah žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. V rámci uzatvorenej úverovej zmluvy z 1.2.2007 bola žalovanému vnútená zmluva o revolvingovom úvere s odkazom na dohody v hlave 8 a 9 všeobecných úverových podmienok. Súd považuje zmluvu v tejto časti za neplatnú, lebo nebola dodržaná zákonom predpísaná forma o výške poskytnutého revolvingového úveru, výške úroku z omeškania, zmluvnej pokuty, RPMN či poplatkoch, bez osobitnej písomnej zmluvy, ktorou by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný v súlade s náležitosťami podľa § 4 ods. 2 zákona 258/2001 Z.z.. Preto podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka je takáto zmluva neplatná. Žalovanému ako spotrebiteľovi bol vnútený aj iný úkon ako ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Z predmetnej formulárovej predtlačky zmluvy vyplýva, že okrem želaného zmluvy o úvere na nákup tovaru, súčasne podpísal aj tú časť textu, ktorá sa týkala úplne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť v budúcnosti, t.j. zmluvu o revolvingovom úvere, bez osobitnej písomnej zmluvy a bez náležitostí podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z.z., bez konkrétnych úverových podmienok, bez konkrétnej výšky úrokov a poplatkov.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Takýto postup žalobcu je nekalou praktikou. Súhlas k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy je neplatný. Plnenie, ktoré má žalovaný vrátiť preto možno uplatňovať len z titulu bezdôvodného obohatenia.

Aj dohoda o zmluvnej pokute vyžaduje písomnú formu. Obsah zmluvy je ukončený podpismi účastníkov zmluvy, ktorými potvrdzujú uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad ich podpismi. Zmluvná pokuta je uvedená len v úverových podmienkach, ktoré žalovaný nepodpísal, preto nemožno uzavrieť, že došlo k písomnej dohode o zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta musí byť dojednaná písomne, nedodržanie písomnej formy má za následok jej neplatnosť podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obdobné platí pre sankčný úrok 2,77 Eur.

Žalobcovi tak vzniká iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému, t.j. 30 tis. Sk - 995,82 Eur. Keďže žalovaný uhradil z tejto sumy

38,83 Eur ostáva povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 956,99 Eur, na zaplatenie ktorej sumy súd zaviazal žalovaného.

Vo zvyšku súd návrh zamietol, lebo na zvyšok plnenia žalobcovi nevznikol nárok.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., žalobcovi bola priznaná čiastočná náhrada trov konania za súdny poplatok 57,41 Eur, ktorý uhradí žalovaný spolu s priznaným plnením do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.